

## PISMO SV. KONGREGACIJE ZA NAUKU VJERE

## O NEKIM PITANJIMA KOJA SE ODOSE NA ESHATOLOGIJU

»L' Osservatore Romano«, u svom broju od 16.—17. srpnja 1979. god., objavio je na latinskom jeziku tekst Pisma koje je izdala Sv. kong. za nauku vjere i koje je uputila svim biskupima, članovima biskupskih konferencija. Pismo nosi nadnevak 17. svibnja 1979. U njemu se jasno i odlučno iznosi nauka katoličke Crkve o posljednjim stvarima čovjeka. Pismo je potpisao kard. Franjo Šeper, prefekt iste Kongregacije, i Jérôme Hamer, tajnik, a potvrdio ga je i odobrio njegovo objavljivanje sam Sv. Otac Ivan Pavao II. Kod nas je to Pismo u hrvatskom prijevodu objavljeno u Glasu Koncila (br. 15, od 22. srpnja 1979., str. 3) i u glasilima pojedinih biskupija. Mi ovdje donosimo samo sadržaj toga pisma.

Posljednje Sinode biskupa, koje su raspravljale o evangelizaciji i katehezi, upozorile su da treba sačuvati potpunu vjernost temeljenim istinama vjere, posebno danas kad se usred dubokih društvenih promjena i različitih kultura nastoji vjera učiniti prihvatljivijom. Upravo zbog toga što se nastoji da vjera bude pristupačna i saopćiva mentalitetu današnjih ljudi, potrebno je više nego ikada paziti da se ona ne okrnji u svojoj autentičnosti i cjelovitosti.

Posebno pastiri moraju paziti da u svijesti vjernika ne dođe do srozavanja i postupnog gašenja nekih članaka vjere iz **krsnog Simbola** koji su neophodni za suvilnost vjere i nedjeljivo povezani za život Crkve. Da bi pastiri predusreli opasnosti koje bi mogle ugroziti tu vjeru u dušama vjernika, na poseban način moraju svratiti svoju pozornost na onaj članak Vjervanja koji se odnosi na **vječni ili prekogrobni život**. U tom pitanju ne smije biti neizvjesnosti, manjkavosti, nesigurnosti. Inače se dovodi u pitanje sama vjera i spasenje vjernika.

**Osobito je važan** taj posljednji članak krsnog Simbola jer on izriče svršetak i cilj Božjeg nauma s obzirom na ljude. Ako nema uskrsnuća, naša je vjera bez temelja, kako to ističe sv. Pavao (1 Kor 15). Ako kršćanin ne bi mogao riječima »vječni život« dati siguran sadržaj, iščezla bi evanđeoska obećanja, a sadašnji bi život bio bez ikakve nade (usp. Hebr 11, 1). Činjenica je, nažalost, da se sumnja u tu osnovnu kršćansku istinu suptilno unosi duboko u duše, zbog čega su mnogi mučno zabrinuti. Čak i kršćani koji nisu upali u pozitivinu sumnju s obzirom na tu vjersku istinu, nerado razmišljaju o onome što dolazi iza smrti jer se boje pitanja koja se odnose na prekogrobni život.

Teološke rasprave o postojanju duše, o značenju prekogrobnog života, o stanju između smrti i općeg suda poznate su javnosti, a njihov ni točan sadržaj ni svu zamašitost većina vjernika nije kadra procijeniti. Zbog toga je kršćanski puk smeten i više ne prepoznaje svoj rječnik i udomaćene spoznaje. Premda Crkva ne namjerava ograničavati ili sprečavati teološko istra-

živanje, što je inače vjeri jako potrebno, ipak je ona dužna utvrditi vjeru kršćana u onim točkama koje su stavljene u sumnju.

Ovim Pismom Sveta kongr. želi dati do znanja da svi kojima je dužnost poučavati dobro razlikuju što Crkva smatra da spada na bit njezine vjere i da teološko istraživanje ne može ići drugim putem doli putem produblivanja i razvijanja tih istina. Osim toga, ova Sv. kongregacija, svjesna svoje odgovornosti za promicanje i zaštitu nauke vjere, želi podsjetiti na one vjerske istine koje se odnose na ono što se događa između smrti kršćanina i općeg uskrsnuća. U Pismu su te istine svrstane u sedam slijedećih točaka:

1. Crkva vjeruje u **uskrsnuće mrtvih**.

2. Crkva tu misli na uskrsnuće **cijeloga čovjeka**, što za izabranike nije ništa drugo nego proširenje Kristova uskrsnuća na ljude.

3. Crkva naučava da iza smrti **preživljuje i opstoji** duhovni sastojak, obdaren sviješću i voljom, tako da ljudsko »ja« i dalje postoji. Crkva taj sastojak naziva »**duša**« te ga smatra — na temelju Pisma i Predaje — prijeko potrebnim izražajnim sredstvom kršćanske vjere.

4. Crkva **odbacuje svaki oblik mišljenja** ili govorenja koji bi učinio apsurdnim ili neshvatljivim njezinu molitvu, pogrebne obrede i šovanja pokojnika.

5. U skladu sa Sv. pismom, Crkva očekuje »slavno očitovanje našega Gospodina Isusa Krista« (DV 4) smatrajući da će ono biti **različito** s obzirom na ono stanje u kojem se čovjek nađe neposredno poslije svoje smrti.

6. Crkva odbacuje sva tumačenja koja bi nijekala **Marijino uznesenje** dušom i tijelom u nebesku slavu kao anticipaciju proslave koja je namijeñjena svim izabranicima.

7. Crkva, vjerna Novom zavjetu i Predaji, vjeruje u **sreću pravednika** koji će jednom biti s Kristom. Ona također vjeruje da **vječna kazna** čeka grešnika koji će biti lišen gledanja Boga i da će se ta kazna odražavati na čitavom njegovu biću. Napokon, Crkva vjeruje u eventualno **čišćenje izabranih** prije gledanja Boga, ali čišćenje koje je različito od muka onih koji su osuđeni. To je ono što Crkva misli kad govori o paklu i čistilištu.

Posebno se treba čuvati proizvoljnih **slikovnih predočavanja** kad je riječ o uvjetima u kojima se čovjek nađe poslije smrti. Pretjeranosti u tom pogledu prouzrokuju znatan dio poteškoća s kojima se susreće kršćanska vjera. Slike koje upotrebljava Sv. pismo treba poštivati i prodirati u njihov duboki smisao izbjegavajući opasnost da se oslabe, jer bi se time okrnjio sadržaj stvarnosti koje one označuju.

Treba imati na pameti da ni Sv. pismo ni teologija ne pružaju dovoljno svjetla da bismo mogli predstaviti prekogrobni život. Kršćanin se treba čvrsto držati dviju bitnih točaka: s jedne strane, vjerovati u temeljnu neprekinutost koja snagom Duha Svetoga postoji između sadašnjega života u Kristu i budućega života. Mjera naše ljubavi u ovom životu bit će i mjera našeg sudionništva u nebeskoj slavi. S druge strane, treba uvidjeti korjeniti prekid između sadašnjeg i budućeg života u kojem ćemo biti s Kristom i »gledati Boga« (usp. 1 Iv 3, 2). To je nečuveno obećanje i otajstvo u kojem se bitno sastoji naša nada. Ako je pred tim nemoćna naša predodžba, srce instinktivno ide do kraja.

Podsjetivši na te dadosti, potrebno je spomenuti glavne vidove **pastirske odgovornosti** kakva bi se trebala ostvariti u sadašnjim okolnostima u svjetlu kršćanske razboritosti, kaže se dalje u Pismu.

Poteškoće koje su povezane s ovim problemima postavljaju teške obaveze teozolima, čije je poslanje neophodno potrebno. Oni imaju pravo na ohrabrenje i slobodu koju traže njihove metode. Ali s, druge strane, potrebno je neumorno podsjećivati kršćane na nauku Crkve koja je temelj kršćanskog

življenja i teološkog istraživanja. Teolozi također moraju biti svjesni svoje pastirske odgovornosti da ne bi njihova istraživanja bila na štetu vjernika, čija je vjera danas u pogibelji više nego ikada.

Posljednja je Sinoda pokazala kako je kateheza važna za život vjernika. Stoga je potrebno da imaju jasne ideje o sadržaju kateheze oni koji se tim poslom bave, a Crkveno učiteljstvo treba im osigurati sredstva kako bi bili potpuno sigurni o bitnom sadržaju nauke i pozorni da se proizvoljne predstave ne miješaju s istinom vjere.

Također i vijeća za nauku vjere pri biskupskim konferencijama pojedinih naroda trebaju ustrajno i hrabro bdjeti nad onim što se tiskom objavljuje, bilo da vjernike upozore na nesigurna djela, bilo da ih upoznaju s djelima koja su kadra hraniti i braniti njihovu vjeru. To je teška, važna i hitna zadaća spomenutih vijeća zbog velike rasprostranjenosti tiska i zbog decentralizacije odgovornosti koja je neophodna zbog današnjih okolnosti i koju je Koncil posebno naglasio.

FSC

## OBNOVA VISOKOŠKOLSKIH CRKVENIH UČILIŠTA

(Uredba Ivana Pavla II. »Sapientia christiana«)

Zbog velikog razvoja znanosti, osobito u novije doba, osjetila se potreba za obnovom visokoškolskih ustanova i u katoličkoj Crkvi. Traži se jedinstveno zakonodavstvo, čisto i stalno u svojim načelima, a uz to i prilagodivo potrebama čovječanstva i života same Crkve. Apostolska uredba »**Deus scientiarum Dominus**« (Bog Gospodar znanosti), (AAS 23 [1931] 241—262), koju je izdao Pio XI. 24. svibnja 1931. godine, pokazala se nedjelotvornom za naše vrijeme. Stoga Ivan Pavao II., prema želji II. vatikanskog sabora da se obnove crkvena sveučilišta i fakulteti, izdao je 15. travnja 1979. godine, apostolsku uredbu »**Sapientia christiana**« (Kršćanska mudrost), (AAS 71 [1979] 469—499), koja je zamijenila apostolsku uredbu »Deus scientiarum Dominus«. Budući da je to događaj prvoga reda za naučno djelovanje visokoškolskih studija katoličke Crkve, u ovom informativnom prikazu želim upozoriti na važnost, cilj i vanjsko ustrojstvo te apostolske uredbе.

### 1. Rad na obnovi akademskog studija

Važnost studija i znanosti za znanstvenike i navjestitelje Evandjelja očita je u Crkvi sve od njenih početaka. Crkva je kroz svoju povijest toliko pazila na odgoj srca i uma svojih članova, posebno onih koji su neposredni službenici oltara, da su se tim tako važnim pitanjima bavili čak najveći Crkveni krugovi, kao što su crkveni opći i pokrajinski sabori, Rimski biskupi, razne Kongregacije i Redovi te druge ustanove unutar same Crkve.

Odredbe općih sabora i Rimskih biskupa u ranijim stoljećima Crkve nisu se brzo mijenjale. U posljednje vrijeme, naprotiv, posebno u ovom stoljeću, tijekom života na svim područjima, navlastito na području znanosti i odgoja, ide nezaustavljivom brzinom ne samo u svijetu općenito nego i u katoličkoj Crkvi.